

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a șasea)

28 iulie 2016*

„Trimitere preliminară — Sistem de comercializare a cotelor de emisie de gaze cu efect de seră în Uniunea Europeană — Directiva 2003/87/CE — Domeniu de aplicare ratione temporis — Momentul în care ia naștere obligația de comercializare a cotelor — Articolul 3 — Anexa I — Noțiunea «instalație» — Activitate de ardere a combustibililor în instalații cu o putere termică nominală totală de peste 20 MW”

În cauza C-457/15,

având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Verwaltungsgericht Berlin (Tribunalul Administrativ din Berlin, Germania), prin decizia din 12 martie 2015, primită de Curte la 28 august 2015, în procedura

Vattenfall Europe Generation AG

împotriva

Bundesrepublik Deutschland,

CURTEA (Camera a șasea),

compusă din domnul A. Arabadjiev, președinte de cameră, și domnii J.-C. Bonichot (raportor) și S. Rodin, judecători,

avocat general: doamna E. Sharpston,

grefier: domnul A. Calot Escobar,

având în vedere procedura scrisă,

luând în considerare observațiile prezentate:

- pentru Vattenfall Europe Generation AG, de M. Ehrmann, Rechtsanwalt;
- pentru guvernul german, de T. Henze și de K. Petersen, în calitate de agenți;
- pentru Comisia Europeană, de E. White și de K. Herrmann, în calitate de agenți,

având în vedere decizia de judecare a cauzei fără concluzii, luată după ascultarea avocatului general,

pronunță prezenta

* Limba de procedură: germana.

Hotărâre

- 1 Cererea de decizie preliminară privește interpretarea anexei I la Directiva 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 octombrie 2003 de stabilire a unui sistem de comercializare a cotelor de emisie de gaze cu efect de seră în cadrul Comunității și de modificare a Directivei 96/61/CE a Consiliului (JO 2003, L 275, p. 32, Ediție specială, 15/vol. 10, p. 78), astfel cum a fost modificată prin Directiva 2009/29/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2009 (JO 2009, L 140, p. 63) (denumită în continuare „Directiva 2003/87”), precum și a articolului 19 alineatul (2) din Decizia 2011/278/UE a Comisiei din 27 aprilie 2011 de stabilire, pentru întreaga Uniune, a normelor tranzitorii privind alocarea armonizată și cu titlu gratuit a cotelor de emisii în temeiul articolului 10a din Directiva 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului (JO 2011, L 130, p. 1).
- 2 Această cerere a fost prezentată în cadrul unui litigiu între Vattenfall Europe Generation AG (denumită în continuare „Vattenfall”), pe de o parte, și Bundesrepublik Deutschland (Republica Federală Germania), pe de altă parte, în legătură cu stabilirea momentului din care o instalație producătoare de energie electrică este supusă obligației de raportare și de restituire a cotelor de emisii de gaze cu efect de seră (denumite în continuare „cotele”) prevăzute de Directiva 2003/87.

Cadrul juridic

Dreptul Uniunii

Directiva 2003/87

- 3 Articolul 2 alineatul (1) din Directiva 2003/87 prevede:

„Prezenta directivă se aplică emisiilor care provin din activitățile enumerate în anexa I și gazelor cu efect de seră din anexa II.”

- 4 Articolul 3 din directiva menționată are următorul cuprins:

„În sensul prezentei directive se aplică următoarele definiții:

[...]

- (b) «emisii» înseamnă eliberarea în atmosferă de gaze cu efect de seră din surse aparținând unei instalații [...]

[...]

- (e) «instalație» înseamnă o unitate tehnică staționară în care sunt realizate una sau mai multe dintre activitățile enumerate în anexa I și orice alte activități direct asociate care au o legătură de natură tehnică cu activitățile realizate în locul respectiv și care ar putea avea efecte asupra emisiilor și a poluării;

[...]

- (t) «ardere» înseamnă orice oxidare a combustibililor, indiferent de modul în care este utilizată energia termică, electrică sau mecanică produsă prin acest proces și orice alte activități asociate, inclusiv spălarea gazelor reziduale;

(u) «producător de energie electrică» înseamnă o instalație care, la 1 ianuarie 2005 sau după această dată, a produs energie electrică în vederea vânzării către părți terțe și care nu desfășoară nicio altă activitate enumerată în anexa I în afară de «arderea combustibililor».

5 Articolul 4 din Directiva 2003/87 prevede:

„Statele membre se asigură că, de la 1 ianuarie 2005, nicio instalație nu realizează niciuna dintre activitățile enumerate în anexa I care generează emisii specificate pentru activitatea în cauză, cu excepția cazurilor în care operatorul deține un permis eliberat de autoritatea competentă în conformitate cu articolele 5 și 6 sau dacă instalația este exclusă din sistemul comunitar în temeiul articolului 27. Acestea se aplică și în cazul instalațiilor care intră sub incidența articolului 24.”

6 Potrivit articolului 6 din Directiva 2003/87:

„(1) Autoritatea competentă emite permise de emisie de gaze cu efect de seră acordând autorizația de emisie de gaze cu efect de seră din întreaga instalație sau dintr-o parte a acesteia în cazul în care autoritatea competentă a stabilit că operatorul poate monitoriza și raporta emisiile.

[...]

(2) Permisele de emisie de gaze cu efect de seră conțin următoarele elemente:

(a) denumirea și adresa operatorului;

(b) o descriere a activităților și a emisiilor instalației;

[...]

(e) obligația de a restitui cote, altele decât cotele eliberate în temeiul capitolului II, care corespund emisiilor totale ale instalației în fiecare an calendaristic, conform verificărilor efectuate în conformitate cu articolul 15, în termen de patru luni de la sfârșitul anului în cauză.”

7 Articolul 10a alineatul (3) din această directivă prevede:

„Sub rezerva dispozițiilor alineatelor (4) și (8) și fără a aduce atingere articolului 10c, se interzice alocarea de cote cu titlu gratuit pentru producătorii de energie electrică, pentru instalațiile de captare de CO₂, conductele de transport de CO₂ sau siturile de stocare a CO₂.”

8 Articolul 12 alineatul (3) din directiva menționată are următorul cuprins:

„Statele membre se asigură că, până la data de 30 aprilie a fiecărui an, operatorul fiecărei instalații restituie un număr de cote, altele decât cotele eliberate în temeiul capitolului II, egal cu totalul emisiilor instalației în cauză pe parcursul anului calendaristic anterior, conform verificării efectuate în conformitate cu articolul 15, și că acestea sunt ulterior anulate.”

9 Articolul 14 din Directiva 2003/87 prevede:

„(1) Până la 31 decembrie 2011, Comisia adoptă un regulament privind monitorizarea și raportarea emisiilor [...], regulament care se bazează pe principiile de reglementare a monitorizării și raportării stabilite în anexa IV și precizează potențialul de încălzire globală al fiecărui gaz cu efect de seră în cadrul cerințelor privind monitorizarea și raportarea emisiilor pentru tipul respectiv de gaz.

Măsura respectivă, destinată să modifice elemente neesențiale ale prezentei directive prin completarea acesteia, se adoptă în conformitate cu procedura de reglementare cu control menționată la articolul 23 alineatul (3).

[...]

(3) Statele membre se asigură că fiecare operator al unei instalații sau un operator de aeronave monitorizează și raportează autorității competente emisiile instalației în cauză produse pe parcursul fiecărui an calendaristic sau, de la 1 ianuarie 2010, ale aeronavei al cărui operator este, după încheierea anului respectiv, în conformitate cu regulamentul menționat la alineatul (1).

[...]”

- 10 Anexa I la Directiva 2003/87 enumeră categoriile de activități cărora li se aplică aceasta. Printre aceste activități figurează, în special, „arderea combustibililor în instalații cu o putere termică nominală totală de peste 20 MW (cu excepția instalațiilor pentru incinerarea deșeurilor periculoase sau municipale)”.

Decizia 2011/278

- 11 Considerentul (31) al Deciziei 2011/278 enunță:

„Având în vedere că licitarea integrală trebuie să devină regulă în sectorul energetic începând din 2013, ca urmare a capacității sectorului de a transfera costul crescut al dioxidului de carbon, și faptul că nu trebuie să se efectueze alocări cu titlu gratuit pentru nicio metodă de producere a energiei electrice, cu excepția alocării tranzitorii cu titlu gratuit pentru modernizarea producției de energie electrică și pentru energia electrică produsă din gaze reziduale, prezenta decizie nu trebuie să includă alocarea cu titlu gratuit a cotelor de emisii pentru producția sau consumul de energie electrică. Cu toate acestea, în conformitate cu articolul 10a alineatul (6) din Directiva [2003/87], sectoarele sau subsectoarele considerate a fi expuse unui risc important de relocare a emisiilor de dioxid de carbon pot fi compensate pentru costurile legate de emisiile de gaze cu efect de seră, transferate în prețul energiei electrice, prin măsuri financiare adoptate de statele membre în conformitate cu normele în vigoare privind ajutoarele de stat și cu normele pe care Comisia urmează să le adopte în acest domeniu.”

- 12 Articolul 1 din această decizie prevede:

„Prezenta decizie stabilește, pentru întreaga Uniune, normele tranzitorii privind alocarea armonizată și cu titlu gratuit a cotelor de emisii în temeiul Directivei [2003/87] începând din 2013.”

- 13 Articolul 19 din aceeași decizie, intitulat „Alocarea către instalațiile nou-intrate”, prevede:

„(1) În vederea alocării cotelor de emisii către instalațiile nou-intrate, cu excepția alocărilor către instalațiile menționate la articolul 3 litera (h) a treia liniuță din Directiva [2003/87], statele membre calculează separat, pentru fiecare subinstalație, numărul anual preliminar de cote de emisii care urmează să fie alocate cu titlu gratuit la începutul funcționării normale a instalației, după cum urmează:

[...]

(c) pentru fiecare subinstalație a combustibilului de referință, numărul anual preliminar de cote de emisii alocate cu titlu gratuit corespunde valorii combustibilului de referință, menționată în anexa I, înmulțită cu nivelul activității legat de combustibil;

[...]

(2) Pentru emisiile verificate independent ale instalațiilor nou-intrate, produse înainte de începutul funcționării normale, se alocă cote suplimentare pe baza emisiilor istorice exprimate în tone de dioxid de carbon echivalent.

[...]”

Regulamentul (UE) nr. 601/2012

- 14 Articolul 5 primul paragraf din Regulamentul (UE) nr. 601/2012 al Comisiei din 21 iunie 2012 privind monitorizarea și raportarea emisiilor de gaze cu efect de seră în conformitate cu Directiva 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului (JO 2012, L 181, p. 30, rectificare în JO 2012, L 347, p. 43) prevede:

„Monitorizarea și raportarea trebuie să fie complete și să acopere toate emisiile de proces și de ardere provenite din totalitatea surselor de emisii și a fluxurilor de surse aferente activităților enumerate în anexa I la Directiva [2003/87] și altor activități relevante incluse în temeiul articolului 24 din directiva respectivă, precum și toate gazele cu efect de seră menționate în legătură cu activitățile respective, evitându-se în același timp dubla contabilizare.”

- 15 Articolul 20 alineatul (1) din acest regulament prevede:

„Un operator definește limitele monitorizării pentru fiecare instalație.

În cadrul acestor limite, operatorul include toate emisiile de gaze cu efect de seră relevante care provin din totalitatea surselor de emisii și a fluxurilor de surse aferente activităților desfășurate în instalație și enumerate în anexa I la Directiva [2003/87], precum și din activitățile și gazele cu efect de seră incluse de un stat membru în conformitate cu articolul 24 din Directiva [2003/87].

Operatorul include, de asemenea, emisiile rezultate din operațiuni obișnuite și evenimente excepționale, inclusiv pornirea și oprirea instalației sau situațiile de urgență survenite în timpul perioadei de raportare, cu excepția emisiilor provenite de la echipamentele mobile utilizate în scopuri de transport.”

Dreptul german

- 16 Articolul 2 alineatul 1 din Gesetz über den Handel mit Berechtigungen zur Emission von Treibhausgasen (Legea privind comercializarea drepturilor de emisii de gaze cu efect de seră) din 21 iulie 2011 (BGBl. I 1475, p. 3154, denumită în continuare „TEHG”) prevede:

„Prezenta lege se aplică emisiilor de gaze cu efect de seră menționate în partea 2 din anexa 1, care rezultă din activitățile prevăzute în aceasta. [...]”

- 17 Partea 2 din anexa 1 la TEHG are următorul cuprins:

- „1. Unități de ardere a combustibililor cu o putere termică nominală totală de 20 MW sau mai mare, cu excepția cazului în care sunt menționate de unul dintre punctele de mai jos.
2. Instalații pentru producția de energie electrică, abur, apă caldă, căldură de proces sau gaze reziduale încălzite, prin utilizarea de combustibili în cadrul unei unități de ardere (precum o centrală electrică, o centrală termoelectrică, o centrală termică, o instalație de turbine cu gaze, o instalație cu motoare cu combustie internă sau o altă instalație de ardere) inclusiv cazanele cu aburi ale acesteia, cu o putere termică nominală de 50 MW sau mai mare.”

- 18 Articolul 18 alineatul 4 din Verordnung über die Zuteilung von Treibhausgas-Emissionsberechtigungen in der Handelsperiode 2013 bis 2020 (Regulamentul privind alocarea de cote de emisie de gaze cu efect de seră pentru perioada de comercializare 2013-2020) din 26 septembrie 2011 (BGBl. 2011 I, p. 1921) prevede:

„Pentru emisiile aferente elementelor alocate și care s-au produs înainte de funcționarea normală, instalației nou-intrate i se vor aloca drepturi de emisie suplimentare pe baza acestor emisii exprimate în tone de dioxid de carbon echivalent.”

Litigiul principal și întrebările preliminare

- 19 Din decizia de trimitere reiese că Vattenfall operează o centrală electrică nou-construită la Moorburg, în apropiere de Hamburg (Germania). Puterea termică nominală a acestei centrale pe huilă se ridică la 3 700 MW.
- 20 Prin două scrisori din 7 august și din 3 septembrie 2013, Vattenfall a indicat Deutsche Emissionshandelsstelle im Umweltbundesamt (Serviciul german de comercializare a cotelor de emisie al Oficiului Federal al Mediului, denumit în continuare „serviciul de comercializare a cotelor”) că, în măsura în care centrala din Moorburg era încă în faza de construcție, nu era supusă obligațiilor de comercializare și de restituire a cotelor care rezultă din sistemul stabilit prin Directiva 2003/87 (denumit în continuare „sistemul de comercializare a cotelor”).
- 21 Întrucât serviciul de comercializare a cotelor a respins o astfel de interpretare prin scrisoarea din 18 septembrie 2013, Vattenfall a sesizat Verwaltungsgericht Berlin (Tribunalul Administrativ din Berlin, Germania) cu o acțiune având ca obiect constatarea faptului că obligația de comercializare a cotelor ia naștere doar la începutul probelor de funcționare efectuate de operator.
- 22 Vattenfall consideră, astfel, că reiese, printre altele, din articolul 3 litera (u) din Directiva 2003/87 că aceasta vizează instalațiile producătoare de energie electrică doar din momentul în care acestea produc energie electrică în vederea vânzării către părți terțe. TEHG ar fi, așadar, conform cu această dispoziție în măsura în care, potrivit părții 2 punctul 2 din anexa 1 la aceasta, emisiile centralelor electrice înainte de producerea curentului electric nu sunt supuse sistemului de comercializare a cotelor. Obligația de comercializare a cotelor ar lua naștere doar începând de la recepția de către operator a instalației în stare de funcționare, atunci când acesta din urmă demarează probele de funcționare. Această interpretare ar fi compatibilă cu partea 2 punctul 1 din anexa 1 la TEHG, care ar urmări doar să asigure că toate tipurile de instalații intră în domeniul de aplicare al TEHG, dar nu ar furniza nicio indicație cu privire la domeniul de aplicare *ratione temporis* al acesteia.
- 23 În schimb, Republica Federală Germania susține că centrala de la Moorburg, ca urmare a puterii sale termice nominale de peste 20 MW, este supusă obligației de comercializare a cotelor din momentul în care a început să emită gaze cu efect de seră în legătură cu activitatea sa, indiferent de finalitatea arderii. Astfel, activitatea unei instalații ar începe de la primele probe de funcționare și, prin urmare, de îndată ce instalația emite gaze cu efect de seră, indiferent de motiv. Această regulă ar rezulta din TEHG, partea 2 punctul 1 din anexa 1 la aceasta prevăzând că toate emisiile care rezultă dintr-o ardere trebuie să fie luate în considerare. Aceasta ar fi, totodată, conformă cu noțiunea de ardere care figurează la articolul 3 litera (t) din Directiva 2003/87, precum și cu limitele temporale ale monitorizării emisiilor prevăzute la articolul 20 alineatul (1) din Regulamentul nr. 601/2012.
- 24 Instanța de trimitere subliniază, în această privință, că nici dreptul german, nici dreptul Uniunii nu conțin vreo dispoziție explicită privind momentul începând din care instalațiile puse în funcțiune în perioada de comercializare 2013-2020 sunt supuse obligației de comercializare a cotelor. Cu toate acestea, un răspuns la această întrebare ar putea fi găsit în anexa I la Directiva 2003/87, care menționează „arderea combustibililor în instalații cu o putere termică nominală totală de peste

20 MW”, precum și în articolul 19 alineatul (2) din Decizia 2011/278. În special, chiar dacă această din urmă decizie nu este aplicabilă instalațiilor destinate să producă energie electrică, din articolul 19 alineatul (2) din aceasta, referitor la instalațiile nou-intrate, s-ar putea deduce că obligația de comercializare a cotelor ia naștere înainte de punerea în funcțiune normală a acestor instalații. În schimb, în cazul în care această obligație ia naștere doar de la începerea funcționării normale, Vattenfall ar fi restituit un număr de cote prea ridicat.

25 În aceste condiții, Verwaltungsgericht Berlin (Tribunalul Administrativ din Berlin) a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:

„1) Includerea în anexa I la Directiva 2003/87 a categoriei de activități «Arderea combustibililor în instalații cu o putere termică nominală totală de peste 20 MW» are drept consecință faptul că obligația de comercializare a cotelor de emisii a unei centrale electrice ia naștere încă de la prima emisie de gaze cu efect de seră și, prin urmare, posibil, anterior momentului în care instalația începe să producă energie electrică pentru prima dată?

2) În cazul unui răspuns negativ la prima întrebare:

Articolul 19 alineatul (2) din Decizia 2011/278 trebuie interpretat în sensul că emisia de gaze cu efect de seră, care are loc înainte de începutul funcționării normale a unei instalații incluse în anexa I la Directiva 2003/87, supune operatorul instalației la obligația de raportare și de restituire a drepturilor de emisie, deja începând cu data primei emisii din etapa de construcție a instalației?

3) În cazul unui răspuns afirmativ la cea de a doua întrebare:

Articolul 19 alineatul (2) din Decizia 2011/278 trebuie interpretat în sensul că se opune aplicării dispoziției naționale de transpunere – articolul 18 alineatul 4 din Regulamentul privind alocarea de cote de emisie de gaze cu efect de seră pentru perioada de comercializare 2013-2020 – instalațiilor de producere a energiei electrice în vederea determinării momentului în care ia naștere obligația de comercializare a cotelor de emisii?”

Cu privire la întrebările preliminare

Cu privire la prima întrebare

26 Prin intermediul întrebării formulate, instanța de trimitere solicită, în esență, să se stabilească dacă anexa I la Directiva 2003/87, în măsura în care include „arderea combustibililor în instalații cu o putere termică nominală totală de peste 20 MW” în lista categoriilor de activități cărora li se aplică această directivă, trebuie interpretată în sensul că obligația de comercializare a cotelor unei instalații destinate să producă energie electrică ia naștere încă de la prima emisie de gaze cu efect de seră, așadar, eventual, chiar înainte de începerea primei producții de energie electrică.

27 Trebuie amintit că economia generală a Directivei 2003/87 se întemeiază pe o evidență strictă a cotelor elaborate, deținute, transferate și anulate. Această evidență precisă este inerentă obiectului însuși al acestei directive, și anume înființarea unui sistem de comercializare a cotelor care urmărește reducerea emisiilor acestor gaze în atmosferă la un nivel care să împiedice orice interferențe antropice periculoase cu clima și al cărui obiectiv final este protecția mediului (a se vedea în acest sens Hotărârea din 29 aprilie 2015, Nordzucker, C-148/14, EU:C:2015:287, punctul 28).

28 În vederea punerii în aplicare a acestui sistem, articolul 2 alineatul (1) din Directiva 2003/87 prevede că domeniul de aplicare al acesteia cuprinde emisiile care provin din activitățile enumerate în anexa I la aceasta și gazele cu efect de seră din anexa II, din care face parte, printre altele, dioxidul de carbon.

- 29 În plus, din articolul 4 din aceeași directivă decurge că statele membre au obligația de a se asigura că nicio instalație nu realizează niciuna dintre activitățile enumerate în anexa I care generează emisii specificate pentru activitatea în cauză, fără ca operatorul să dețină un permis eliberat de autoritatea competentă în conformitate cu condițiile prevăzute de aceeași directivă.
- 30 Conform articolului 6 alineatul (2) din Directiva 2003/87, acordarea unui astfel de permis este condiționată de respectarea, printre altele, a obligației, prevăzută la articolul 12 alineatul (3) din aceasta, în temeiul căreia operatorii sunt ținuti să restituie înainte de data de 30 aprilie a anului în curs, în vederea anulării, un număr de cote egal cu emisiile totale ale acestora din cursul anului calendaristic anterior (a se vedea în acest sens Hotărârea din 29 aprilie 2015, Nordzucker, C-148/14, EU:C:2015:287, punctul 29).
- 31 Astfel cum reiese din cuprinsul articolului 14 alineatul (3) din Directiva 2003/87, această obligație de restituire se bazează pe rapoartele pe care le întocmesc operatorii unei instalații, urmând regulile prevăzute în regulamentul pe care Comisia are obligația de a-l adopta în temeiul articolului 14 alineatul (1) din această directivă (a se vedea în acest sens Hotărârea din 29 aprilie 2015, Nordzucker, C-148/14, EU:C:2015:287, punctul 31).
- 32 În temeiul acestei din urmă dispoziții, Comisia a adoptat Regulamentul nr. 601/2012, al cărui articol 20 alineatul (1) al doilea paragraf prevede că, în cadrul limitelor de monitorizare definite pentru fiecare instalație pentru fiecare operator, acesta include toate emisiile de gaze cu efect de seră relevante care provin din totalitatea surselor de emisii și a fluxurilor de surse aferente activităților desfășurate în instalație și enumerate în anexa I la Directiva 2003/87.
- 33 Articolul 20 alineatul (1) al treilea paragraf din Regulamentul nr. 601/2012 precizează că această obligație nu vizează doar emisiile rezultate din operațiuni obișnuite, ci și pe cele care sunt generate de evenimente excepționale, inclusiv pornirea și oprirea instalației. Întrucât această enumerare nu este exhaustivă, emisiile generate cu ocazia altor evenimente excepționale, precum cele produse în perioada de probe ale unei instalații, trebuie, de asemenea, să fie luate în considerare în scopul monitorizării și al raportării emisiilor.
- 34 În plus, este necesar să se amintească faptul că articolul 3 litera (e) din Directiva 2003/87 definește instalația în sensul acestei directive ca fiind o unitate tehnică staționară în care sunt realizate una sau mai multe dintre activitățile enumerate în anexa I la directiva menționată și orice alte activități direct asociate care au o legătură de natură tehnică cu activitățile realizate în locul respectiv și care ar putea avea efecte asupra emisiilor și a poluării (Hotărârea din 9 iunie 2016, Elektriciteits Produktiemaatschappij Zuid-Nederland EPZ, C-158/15, EU:C:2016:422, punctul 25).
- 35 Printre activitățile menționate în anexa I la aceeași directivă figurează arderea combustibililor în instalații cu o putere termică nominală totală de peste 20 MW, cu excepția instalațiilor pentru incinerarea deșeurilor periculoase sau municipale.
- 36 În ceea ce privește noțiunea „ardere”, aceasta este definită la articolul 3 litera (t) din Directiva 2003/87 ca fiind orice oxidare a combustibililor, indiferent de modul în care este utilizată energia termică, electrică sau mecanică produsă prin acest proces și orice alte activități asociate.
- 37 Nu are, așadar, nicio relevanță împrejurarea că, într-o primă perioadă de probe în cursul căreia au avut loc eliberări de gaze cu efect de seră în atmosferă, o centrală electrică care intră în domeniul de aplicare al Directivei 2003/87 nu produce energie electrică, întrucât nu este necesar, având în vedere obligația de restituire a cotelor, ca energia termică rezultată din arderea de combustibili să fie utilizată în acest scop.

- 38 Rezultă din ceea ce precedă că o instalație destinată să producă energie electrică prin arderea combustibililor, a cărei putere depășește valoarea prevăzută în anexa I la Directiva 2003/87, este supusă obligațiilor pe care le implică sistemul de comercializare a cotelor și, în special, celei de raportare, pentru emisiile care provin din totalitatea surselor și a fluxurilor aferente activităților desfășurate în instalație, inclusiv emisiile generate într-o perioadă de probe prealabilă începerii funcționării normale a acestei instalații.
- 39 Această interpretare a Directivei 2003/87 este conformă cu obiectivul principal al acesteia, și anume protecția mediului prin reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră (a se vedea în acest sens Hotărârea din 28 aprilie 2016, Borealis Polyolefine și alții, C-191/14, C-192/14, C-295/14, C-389/14 și C-391/14-C-393/14, EU:C:2016:311, punctul 79) și nu poate fi infirmată de faptul că calificarea unei instalații ca fiind producător de energie electrică, în sensul articolului 3 litera (u) din această directivă, este supusă condiției ca aceasta să producă energie electrică în vederea vânzării către părți terțe.
- 40 Astfel, această dispoziție nu urmărește să definească domeniul de aplicare al Directivei 2003/87, ci contribuie la punerea în aplicare a unei distincții importante pentru stabilirea cantității anuale maxime de cote în sensul articolului 10a alineatul (5) din această directivă (a se vedea în acest sens Hotărârea din 28 aprilie 2016, Borealis Polyolefine și alții, C-191/14, C-192/14, C-295/14, C-389/14 și C-391/14-C-393/14, EU:C:2016:311, punctele 64-70).
- 41 Astfel cum Curtea a statuat deja, în temeiul articolului 10a alineatul (1) al treilea paragraf și al articolului 10a alineatele 3-5 din Directiva 2003/87, trebuie să se distingă instalațiile care intră sub incidența articolului 10a alineatul (3) din această directivă de celelalte instalații care generează emisii de gaze cu efect de seră. Printre primele figurează, în special, producătorii de energie electrică în sensul articolului 3 litera (u) din directiva menționată (Hotărârea din 28 aprilie 2016, Borealis Polyolefine și alții, C-191/14, C-192/14, C-295/14, C-389/14 și C-391/14-C-393/14, EU:C:2016:311, punctul 70).
- 42 În plus, trebuie să se precizeze că împrejurarea că aceste obligații se adresează operatorului unei instalații nu înseamnă că emisiile generate cu ocazia probelor efectuate de constructorul acesteia nu trebuie să fie luate în considerare. Astfel, pe de o parte, după cum a arătat Comisia, noțiunea „producător de energie electrică” menționată la articolul 3 litera (u) din Directiva 2003/87 nu este pertinentă în scopul nașterii obligației de comercializare a cotelor de emisii. Pe de altă parte, obligația de raportare și de restituire a operatorului în cauză privește și aceste emisii, având în vedere că sistemul de comercializare a cotelor se aplică, în conformitate cu articolul 2 alineatul (1) din această directivă, emisiilor care provin din activitățile enumerate în anexa I la aceasta.
- 43 Ținând seama de ceea ce precedă, trebuie să se răspundă la prima întrebare că anexa I la Directiva 2003/87, în măsura în care include „arderea combustibililor în instalații cu o putere termică nominală totală de peste 20 MW” în lista categoriilor de activități cărora li se aplică această directivă, trebuie interpretată în sensul că obligația de comercializare a cotelor unei instalații destinate să producă energie electrică ia naștere încă de la prima emisie de gaze cu efect de seră, așadar, eventual, chiar înainte de începerea primei producții de energie electrică.

Cu privire la cea de a doua și la cea de a treia întrebare

- 44 Având în vedere răspunsul dat la prima întrebare, nu mai este necesar să se răspundă la a doua și la a treia întrebare.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 45 Întrucât, în privința părților din litigiul principal, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a șasea) declară:

Anexa I la Directiva 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 octombrie 2003 de stabilire a unui sistem de comercializare a cotelor de emisie de gaze cu efect de seră în cadrul Comunității și de modificare a Directivei 96/61/CE a Consiliului, astfel cum a fost modificată prin Directiva 2009/29/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2009, în măsura în care include „arderea combustibililor în instalații cu o putere termică nominală totală de peste 20 MW” în lista categoriilor de activități cărora li se aplică această directivă, trebuie interpretată în sensul că obligația de comercializare a cotelor unei instalații destinate să producă energie electrică ia naștere încă de la prima emisie de gaze cu efect de seră, așadar, eventual, chiar înainte de începerea primei producții de energie electrică.

Semnături